

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Províncies un mes . . . . . 6'25 Ptas.
Estranjer un any . . . . . 6'00 "
Número corrent . . . . . 5 cénts.
No retornam ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí C-pral.
Buzón: Kiosco de G. Lirola--Borne

Directo, Administrado y Propietari
ES MASCLE RÓS

SEMANARI BILINGÜE INIMÍCH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

Advertencia: La setmana que ve, començaré a publicar sa segona part de «Un Viatge a s'Argentina», titulada «Un any a s'Argentina» sa que també regalarem y encuadernarem gratuïtament a n'es lectors que l'entregaran completa cuant s'haja acabada de publicar.

En Marcelino Domingo

¿Qui es en Marcelino Domingo?

Personalment parlant; un homo jove que fa cara de vey, un homo magre y sech com una esquerda de ventay barato, un homo que no fa sa talla, un homo sense pel a se cara, un homo que te s'aspecta tant poch simpàtic com poch respectuós y en fin; un homo que mesclat amb sos altres, no mos llamaríam amb lo mes mimí s'atenció.

¿Qui es en Marcelino Domingo?

Politicament parlant; un homo jove que aprofitant es pochs anys que du de vida, sacrificant aquesta y obligantle a estudiá es problemes mes complicats, ha lograt posarsé o n'es nivell d'es grans intelectuals, un homo de pes, un gran oradó que amb facilitat de paraula demostra clara sa solució d'es mal està actual, un homo gran amb ideas, un homo amb sa cara afeitada que no necesita pel per caracterisaré respecta, ja que sa seu bona voluntad va encaminada a n'es bé comú de tots, y per mes afeitada que la duga no el veurán may empagahí, ja que ets homos que diuen sa veritat no s'empagayeixen.

Lo expresat per ell diumenge demati a n'es mitin d'es Teatre Balear, mos demostrarà clarament que es que avuy governen s'espanyada Espanya, no l'adoben, perque per mes que vulguen no poren adobaré, ja que si ells agafen sa guya de sa Justicia per doná un punt, s'esposen a essé élls es cosits amb sa guya y fil d'es que comanden? ¿Y qui son es que comanden?

En Marcelino Domingo no heu va di y ja que sa balansa de sa seu inteligença es molt, però molt mes justa que sa meua, tampoch heu diré jó perque.... «entre poch y massa, de mesura passa».

Amb mans d'es Poble está es triunf o sa derrota! ¡Es Poble és es qui constitueix y destrueix Govern! ¡Es Poble es libre! ¡Ajudém tots a edifici sa grān obra planteada p'en Marcelino Domingo! Empenguem-lo perque puji es capdemunt d'es Calvari que ha emprès, y si en essé a dedalt obra amb deguda forma, apuntalamlo amb fé y coratje ja que ell sa presenta com un Cristo Modern que per redimi a Espanya, consent a essé crucificat, y si per una o altre cosa mos resultas uno de tants que escalen elevats puestos a forsa d'influencies proletaries, després enclavemlo, no com a un Cristo, sinó com a un Mal Lladre.

¡VISCA EN MARCELINO DOMINGO!!!

JORDI MARTÍ ROSELLÓ

Pregunta vol resposta

El Sen Pera Pelleringo fiy d'el Sen Truch y de Madó Fló, glosadó molt conegut d'ets ermitans d'es Cartoixa com a bon cristia y mes conegut encare per ses deviertades valldemossines que gosen fent una riaye verde y fresca, va devallá a Palma per acompañá en Sión (es seu fiy majó) que s'incorporava a s'Artillería y de paso p'es carré d'en Colón, s'aturá a s'important tenda de calsat de Can Estarellas, per comprarsé uns butins.

S'asseu a n'es sofá y prengué es primè susto cuant ve que s'enfoñava. Sa treu es bolsegui que duya y es dependent que es amante de fe una broma, li diu cuant el m'afiná que no duya calsetins.

—Ahont heu comprat aquests calsetins jermá?

—Si m'escoltaus vos dire que segons sé per mumare los ma vā posá amb mumpare a devall un garrové.

—Son d'un gēnero superior y fort, que no los veureu espanyats may. (Afejí es dependent).

(Aquí el Sen Pelleringo recordant que no du calsons blanxs y per lo tant resulten essé d'es mateix gēnero d'es calsetins, li contesta:)

—D'es mateix gēnero duch es calsons blanxs y calcül de que adobarlos no puch un bon forat que a n'es cul m'hi feran na Fló y en Truch.

CAP VERJO

PORQUETJANT

(Dialech entre Sant Antoni y en Verga)

Verga. — Jo venia Sant Antoni per fé un negoci redó.
S. Antoni. — ¡Fet lluñy acaparadó y que t'encalsi el dimoni!
Verga. — Es que tench necesidad de cumplí un gros compromís.
S. Antoni. — ¡Futj de devant mí, estentís que xerrá amb tú es un pecat! Deixes Mallorca sense oli porque el tens acaparat; creumé Verga; t'has portat molt pitjó que en Revenjoli. No heyá carbó dins Mallorca, no heyá figas, no heyá res.... fent es papé de pajés deixes Sa Roqueta xorca. Vares vendre ses accions de sa nostra Compañía....
— Palma ja no du camí per axó mostra es....
— Vestén! ¡Vestén desairat y que t'atenga el Dimoni!
Verga. — Però escoltau Sant Antoni; tench un compromís firmat.
S. Antoni. — Vaje expliquet, ¿Que te passa?
Verga. — Docents porchs he d'embarcà y m'acaben de mata just are una trutja grassa. Es un cás molt apurat com vos be podreu comprender y es vostro porch m'heu de vendre.
— Es que duch a n'es costat?
Verga. — Si noble Sant....
S. Antoni. — Noningú.
Verga. — Per favó....
S. Antoni. — Fuitj estornell.
Verga. — Ta jur que a n'es meu porsell, no l'acapararás tú.

ES MASCLE ROS

D'INCA

Sesió d'es nostro Ajuntament

Amb segona convocatoria sa reuneix, president com poreu suposá el seny Batle; asisteixen los señols Concejals Cortés, Payeras, Fiol, Morey, Noguera, Martorell, Llabrés, Amengual, Truyol y Reus.

El seny Amengual proposa después de brillant peroracio biogràfica d'es fiy d'aquesta Ciutad, Ilustrissim D. Gabriel Llompart recien nombrat Bisbe, que sa corporació acordi siga declarat fiy Ilustre y axí sa fá per unanimidad.

El seny Batle proposa y també unanimément acordad queda, sa doni es nom de tan Ilustre fiy d'Inca a un carré de aquesta ciutat.

El seny Amengual después de grandes rasgos fermós una simple biografia d'es já difunt Canonge D. Domingo Alzina gloria Inquerida, proposa que sa Corporació acordi dona es tan gloriós nom a un carré de sa nostra Ciutat adherintse amb un tot a sa proposició feta p'el seny Batle,

Ditas proposicions son acceptades per unanimidad salvo es vot del seny Reus, que antes de depositarlos vol enterarsé de sos cualidads d'el seny Alzina que procurarà adquirir; intervenen el seny Batle y es Concejals Amengual, Llabrés Morey, perque el seny Reus desistesca, però com que es caparrut, no el poren fè entrá en sivera.

El seny Amengual torna a fé ús de sa paraula suplicant a n'es señols Concejals que a sa sesiú proxima sa dignin asistí, pues tendrà ultimats uns trabays que actualment preocupen sa seuza atenció y tracta *nada menos* que de sa reforma general de sa Ciutad.

Los Concejals Llabrés, Payeras, Cortés y Reus prometen sa sua assisténcia y coloberació.

Satisfet quedaría segurament el seny Amengual, però mes satisfets quedarem noltros Ciutadans Inqueridos, si porém conseguí que lo promés atés siga, però

estam escalivats) perque sabém que a s'Ajuntament s'en removan moltes y resolan pocas.

El seny Reus luego tracta com a *miembro* que es de sa comisió de Instrucció pública; de s'estad deficient d'es locals destinats per escolas y sa mou tal polvoreda que a n'es final de sa seuza peroració sa senten ses frases mal sonants. NOLTROS NO SOM AJUNTAMENT NI SOM RES ¡QUE CONO! SOM UNA CALAMIDAD. M'HEN VAITJ. Y devant considerable número de públich abandona es salón.

Estupefacció general y comentaris de totes marcas. ¿Com acabará tal estad de coses? Uns opinan que axó son síntomas de roseduras dins es bloque y jo pobre Barbó, consider era molt mes grave votá es derribo de sa Cotxeria d'es Galleys sense antecedents y votá aprobacions de contes sense justificands legals que si unicament com a Catòlic y per amor patrio Inquiero haguera votat com es demés sa proposició del seny Amengual.

Cada qual dret té a dirí sa seva.

Que caray tant de escrupol per una cosa y tant poch per ses damés. ¿No es veritat seny Reus que vos mateix opinaveu no procedí a votá es derribo segóns confessió propi y en canvi el vot reu?

¿Sabriau si es sert ma manifestareu a mí mateix, que no volieu votaró sense que antes s'instruís espedient y apuraren responsabilitatades?

¿Sabriau si es també sert me indicareu que únicament haviau votat per votá amb sos amichs?

¿Y vos deixen ara totsol amichs y adversaris?

¡INGRATOS!

Vos competesch com a mí ma compatieu, y no tengau pò, los tiempos cambian y vos saluda y desitja sart es vostro amich.

NOTA.—¡Senyos Baile y Concejals veis y nous tots-voltros que formau es nostro Consistori y especialment sa comisió d'obras!

¿Sabriau si es sert que a ca mestre Pere Juan Llabrés es barbé d'es carré de Comers s'han acabat de fer unes obras fraudulentas ja denunciadas a n'es Consistori y vistas per sa comisió d'obras segons de pùblic sa diu?

De no obrá com sa deu cantaré clá.
Justisia per tots.

Un estellico a n'es Botxi de Buje

Directo mirauoshi, amb fé aquest estellico, que dirigeschi al seny, Beteta (a) Botxi.

A una de ses teus notas xerrimosas he vist que si qualche vegada hem pos amb tú o cualsevol altre persona amb tú relacionada, estás dispost a sosteni una campanha en defensa de sa moral y justici, però digasme: ¿Com pots sosteni una campanha en defensa de sa moral y justicia si tu may l'has conseguda?

A una altre nota he vist que dius que he obtengut tres carabasses amb altres tantas atlotas, y com me fas referenci a sa d'es carré de s'escola, ta fas a sebre, botxi, que un dia passant jó per devant caseua hem cridá y es disculpá y fonch ella que s'hen dugué sa carabassa.

També ma dius que jó dich que estich avorrit de está per Buje y que esper es mes de Abril per anar-mén a Bons Aires, no te desment tal cosa, però te fas a sebra, que no es perque no pugue festetja, sinó per aná a guaña, trabayan, qualche pesete, y fermé bē sa pusefa de tú y qui et vā devant y derrera.

Per acabá et diré que pots escriure tot cuant vulgues a demunt es Xerrim sobre mí pero no ta tornaré contestá, no perque no puga, sinó perque ma trob per a menos es posarmé amb un despreciat de tota sa jent honrada y adamés perque tú, seny botxi, o sia Toni Beteta, pots fé sa letrina neta y jó seguí es meu camí.

Cuant pens amb tú ma fatj oy,
y si he fet s'estellico
es per dirté amb gran rahó:
¡TORPE! ¡BOTXI!

GUIEM ALOY

Hadal Ferrer Vicens

Billars, bolles y bollets
comprauli y no tengueu calma.
Los te d'es mes curiosets,
mes forts y mes baratets.
Conquistador 16--Palma.

Festé d'Artà

Santo, santo, santo.

Fassa el favó señó Batle de se surti a pendra la fresca a sa comissió d'alumbrat, que heyá una porció de bombilles que han perduda sa claró.

Seria necessari també sa cuidás de sa llampiesa pública perque está deixada de sa má d'ets homos que volen s'higiene que es lo mes necessari per sa salud.

Amb cuant a s'aigo, li dam ses gracies perque serts grifóns ratjen d'ensá que no heyá empleat per s'aigo.

Referent a ses subsistencies, el prevenim que es bandos fets, serán burlats p'es mateix poble y no denunciará la mitad de lo que te.

Prevenim a sa clase trabayadora que pateix fam y ja no pot viure de cap manera, que s'organisi amb massa forta per aná a fé una protesta en contra ses pujes de sa farina y desenmescará ets acaparadors que son es causants de sa carestía d'es queviures.

Prest vendrán ses eleccions de Diputats y si es Jefes de ses esquerres mos estimen, no permetrán que es caciquismo fasse es zambullo que te per acostum y seria necessari que tots es pobles sabessen defensá s'esperit d'es que pateix y aná a depositá sa seva forsa única que te, a dins s'urna, p'es bé de sa clase degenerada que es Torquemadas empedeixen apelant a totes ses brutós, y com a mostra recordau lo que mos han fet es caciques d'aquest poble ahont son dirigits p'el SEÑO PEDRO aquell qui te es lleóns per adorná es seu jardí.

Despertau tr. bayadós d'es letargo y surtiu a defensá sa llibertad y entre noltros quizá surti un Padilla o un Maldonado encare que no tan mártir com ells però si tan abnegats com es Comité de huelga que per defensá es pá de cada hú, sufreix injusta condena a n'es Penal de Cartagena!

Petits som però amb ideas grans, y per axó dedicárem totes ses nostres energies per aplastá sa serp verinosa que s'enrola p'es nostros cos!

Prenguém llum d'es nostro may olvidad compañero Bisbal qui despues de sufri un petit desterro també per defensá es pá d'es trabayadó, avuy te un puesto a n'es Consistori que l'etsereix honrosament y amb so front alt, lucha amb bé d'es pobre y no deixa res dins es tinté porque está desertat d'es favoritism.

Perque no l'imita es nostro concejal obré?

Cosa sencilla; perque uo está encare després de sa vida política y es seus compañeros enloch d'apoyarli ses seves forces, el deixen desemparat. No per axó mos hem d'aturá de lucha. Dos anys li quedan y sols falta s'poyo moral y material amb sos seus trabais, per alcansa algo de lo que mos correspon.

Un Petit Capità

Busines crematories d'Alaró

A n'es que esperen Sa Biblioteca

Lletjida sa vostra esposició en demanda de bona lleña, estampada demunt es FOCH Y FUM, dirigida a mon pare Es Lleñaté, com a fiy majó encarregat de la casa, sent vivament dirívós que sa troba actualment fora d'Alaró trabayant una esquerada prop d'es Puig de Galetzó, però faré us propí perque s'enteri de s'asunto lo més prest possible.

Mes, salvo es paré de mon pare, ja que comensa lletji qualche diari y particularment l'*'Ultima Hora'*, feira per de pronta es joch d'es sollerichs respecte s'anulació de s'acte en que surtiguero triunfants es mauristas, acudint amb forma altament patriótica a sa Diputació, logrant aplastá es seu caciquisme, apelant després a s'esfera política d'es primates madrileños.

Respecte s'asunto d'es Marqués de la Mamera, heu deix a n'es criteri de mon pare y vos suplich un poquet de pacienci, fins que vengui; sa tracte d'un asunto delicat que requereix un especialista com en Juaneda.

En cuestió d'es llim de ses ollas, ma pareix que sou mestres en so cuyeretjá molt mes que mon pare y respecta a sa lleña que li comenau li recomenaré que sia de ausina y sobretot tayada de lluna.

Cordialment vos estreny sa má a tots amb ausenci de s'hompare.

Un fiy d'es Lleñaté

Apreciat Sen Xesch compañero de truch: En la present vaitx a daryós conte d'una fumassa alaronera,

L'amo'n Bif que duya sa paraula deya tot enfadat: —Aquest señó de Mollerich, aquest..... que li diuen en Salas, pot essé tot lo que vulgues, pot teni molts de dobbés, pot essé Mellorari, però homo de criteri, homo de caletre, de cap manera, perque estich segú que si li feyen sa tomia (com diuen es metjes), poríem si trobarí molt d'orugo y varies sustancis industrials, però cervell o potenci de bon pensá política, molt poca;

perque heu de creure l'amo'n Tonet s'altre compañero, que aquest gran señó ha posat a n'es peus d'un mestre de sabates, es seus criats polítics o sia es mauristas y es seu prestigi devall un tecó de butins, esent un fet que es poble alaroné no s'hen pot doná conte... —De modo que, segons t'esplicas, (respon l'amo'n Tonet) es partit Maurista ha fet es quech.... tal vegada per a sempre. —Sols que ma entenguis respón l'amo'n Bif y rematant sa conversa en ses paraules *'begném y foragats'*, se clavan una tassa plena de bona seca y a n'es illit s'ha dit, surten de Cas Salero amb un fret que pala.

Arreyaure Sen Xesch, recuerdos a sa vostre Crosse y manau d'es vostro servidó.

Un Lleñaté

NA JUANITA (Sa monja d'es "Fa Ven!,,)

M. P. C. P.

Morí diumenje dia 14 d'aquest mes, després d'havé alegrat amb ses seues monerías, tot es sexo femenino que fuma y havé estada passatada per totes ses cases de bona vida.

Es seu dueño, amichs y conegeuts, prometen amb sufragi d'ella, agafá una mona de cazalla o anís del Mono.

Acompanyam tots amb el sentiment a n'es desconsolat Colàs per s'irreparable pèrdua.

La setmana qui vé s'obrirá es testament y el publicaré.

Es valent de Sólle

No es per criticá, perque no som criticadora però ha ribat es dia de fé escriura sa ploma sols per insertá es fets que he presenciat d'es valent de Sólle anoménat y coneget p'en Miquel Marruxo, pues apesá de formarí es concepte de valent no pot pasá per lloch de cobardía y dich axó porque en sos fets que li he vist desempeñá, heu dona a ses cames.

Apesá de lo sinvergüenza que es, trabaye en mala pata pues es primé fet naufragá y tant es axí que se presentá a n'es Café C'an Jaume devant sa tafone C'an March de L'Horta y rés que tant prest entre el valiente cuant se armó el lio y tot vengué de cop es valent p'en terra fora corbata y va essé que una galtada s'estrevíá y ell la trobá. Una vegada axicat, ses olles de la casa bollén en sa calaguala per darlí, perque feya una cara tan pálida que pareixia que tenía malalt es cuch solitari; perdé sa corbata y hasta es punt de... honor.

Festetjava una afloa que cuant el conequé li doná es pasaport de ida sin vuelta despetxat per aná a consolá sa flamenca na Dolores a calmarse los dolores.

A sa venguda de ca na Dolores com que feya fosque pegá a una requilla segóns sabém d'ell però sabém en sert que no va essé en sa requilla sinó es choque de labios.

Si contestes a n'es present escrit daré mes detalls de ses teues hazañas.

Una qui heu vé

Teatro Líric

Es qui heu va molt aplaudeix s'admirable Compañía que grans éxits consegueix y es públich que heu acudeix es majó de cada día.

ESTELLICONS

De s'Arrabal

¿Que dirieu lo que trobá un venedó nostro es dia d'els Reys a dins sa sebata?

¿No heu endevinau? A la una, a les dues, a les tres, ... !Un ase!

Resolgué rifarló entre es catalineros, però aquests que ja saben de sobre que «Qui vol maldecaps que compri un ase», no anaren de brou.

En que fos de rassa fina aquest ase d'els Reyets, amb tot Santa Catalina, es Jonquet y sa Faixina despatxaren.... !Sis billets!

De Esporas

Una jove de sa Vila Nova de aquellas que molt prenen de tení sa llibreta ben neta y segons estam alterats la té algo ben bruteta. No li dam ses fitas netas però un'altra vegada l'hey diré. Bel, jo te fas a sebra que et miris un poch mes en so conversá y en dí segons quines coses perque tú ben be saps que ta poreu dí embusteria. Si se que has fornrat xerrá diguent qui has enjegat en Sardó, te donaré una llissó d'aquellas que fan plorá y llevó podrán xerrá qui es na Bel Sobrassada, res mes per ara.

Bel per vuy ma despedesch sense dírté un'altra cosa però espera de cada hora que to diré ben claret.

Pinta carros y carretóns

En Tomeu Gay es pintó de feina may n'está buit perque heu fá molt superió y qui vol comprovarhó Plassa Sant Antoni 8.

De Santa Catalina

Me referesh a dues lavativeres d'es carré de sa Fàbrica, que tots es vespres s'entretenen de derrera ses persianes a tirá aigo amb una xaringa a tothom que passa.

Si tirassen aigo totassola menos mal, però s'altre dia es líquit era calent, coló de cerveza y feya oló d'arrancat.

Alerta catalineres voltros que sou tan esquives sinó amb ses nostres mangueres perque sou lavativeres vos donaré lavatives.

D'es Moliná

Si es que desitjeu ballá de gust y amb molt de salero anau a n'es Moliná que «El Porvenir del Obrero» tots es diumenjes en fá.

Velada

Hem estats invitats a sa que celebrarà diumenje dia 20, s'important societat «La Protectora» que com a d'acostum será un èxit colosal.

Sa bendicció d'ets ases

Dijous estava es caire de San Miquel, d'en gom en gom, ahont enflocats hey ocudien tota classe de animals.

Hey verem un tipo que no anava enflocat, però su posám que també hey acudi perque el beneficien.

A sa Costa de sa Pols o sia es carré de Arabí, l'arreglaren no sabém si p'es benestà d'ets animals que beneficien o pes honrà sa Direcció d'es FOCH Y FUM.

Qu'es de vé que es nostro Ajuntament sols pensa amb Santa Bárbara cant ja trons y llamps.

En n'es lectors

A derrera eora hem sabut que sa trntja que diu en Verga a Sant Antoni que li ha mosta, no es tal trutja, sinó que es un verro amb mes señals que sa Torra de Porto-Pí, d'el qual hen feran matances a caseua mestres que ell era a Madrid.

La setmana qui vé donaré datos.

AVÍS.—Tots es lectors que tengan es folletí de «Un Viatje a s'Argentina» complet y retayat, poren durló a sa Direcció y los ho encuadernaré. Si los falta cap número el poren adquirí a n'es corrent preu de 5 centims. S'admeten es folletíns fins dia 28 de Febrer.

Couplets de FOCH Y FUM

¡Torró! ¡Torró!

Musica de "Frú-Frú,"

Ets homo de bona cuixa peses mes que ses porselles, y a n'es coll tens tres tivelles de devés cinch dits de gruixa. Sempre et veuen fumá puro y amb sa ma dreta es bastó, camines com es de Muro ets torró y no dus dolsó... ¡Torró! ¡Torró!

Ets un bon secretari.

¡Torró! ¡Torró!

Estás mes gras que es señó,

¡Torró! ¡Torró!

D'es Poble ets un contrari.

¡Torró! ¡Torró!

Tu dus mes greix que un Rectó.

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui vé: «AY QUIN TIO!» (Música de «Ay Nemesio!»)

Endevinaya

Teatro may heu he estat y amb camvi tench bon tao tench guerra y no fatj combat, punta y no som aficat y anant remuy fatj pudó.

(Sa solució la setmana qui vé)